

DOM

afsagt den 30. november 2015

Rettens nr. 1-1227/2015

Politiets nr. 4200-84990-00024-11

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer ...61-...

Tiltalen og påstandene

T er tiltalt med påstand om bødestraf for overtrædelse af

1.

lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække § 29, jf. § 5 (daværende lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juli 2006 med senere ændringer) ved i planperioden 2006/2007, der løb fra 1. august 2006 til 31. juli 2007, eventuelt forlænget til 30. september 2007, i forbindelse med driften af landbrug registreret i CVR under nummer ... beliggende X-vej, Randers NØ, at have gennemført gødskning med 232.337 kg kvælstof, hvorved den beregnede kvote på 175.653 kg kvælstof blev oversteget med 56.684 kg.

2.

lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække § 29, jf. § 5 (daværende lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juli 2006 med senere ændringer) ved i planperioden 2007/2008, der løb fra 1. august 2007 til 31. juli 2008, eventuelt forlænget til 30. september 2008, i forbindelse med driften af landbrug registreret i CVR under nummer ... beliggende X-vej, Randers NØ, at have gennemført gødskning med 285.353 kg kvælstof, hvorved den beregnede kvote på 174.101 kg kvælstof blev oversteget med 111.252 kg.

3.

bekendtgørelse nr. 151 af 18. februar 2014 om bekæmpelsesmidler § 63, stk. 1, nr. 8, og stk. 2, jf. § 23 (dagældende bekendtgørelse nr. 242 af 18. marts 2011 § 67, stk. 1, nr. 1, og stk. 2, jf. § 46, stk. 1) og Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EF) nr. 1109/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler artikel 28, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 151 af 18. februar 2014 om bekæmpelsesmidler § 63, stk. 1, nr. 24, og stk. 2, (dagældende lovbekendtgørelse nr. 1755 af 22. december 2006 om kemiske stoffer og produkter § 59, stk. 1, nr. 3, jf. stk. 2, jf. § 33, stk. 1) ved ulovligt at have besiddet følgende plantebeskyttelsesmiddel: 1600 l Arelon Top indeholdende aktivstoffet isoproturon, der ifølge faktura nr. 0597 af 30. september 2006 var købt af ØØ (køb 1 – 2006) samt ved i tiden efter købet at have anvendt det ikke godkendte plantebeskyttelsesmiddel i virksomheden, alt hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

4.

lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække § 29, jf. § 5 (daværende lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juli 2006 med senere ændringer) ved i planperioden 2008/2009, der løb fra 1. august 2008 til 31. juli 2009,

eventuelt forlænget til 30. september 2009, i forbindelse med driften af landbrug registreret i CVR under nummer ... beliggende X-vej, Randers NØ, at have gennemført gødskning med 237.805 kg kvælstof, hvorved den beregnede kvote på 168.588 kg kvælstof blev oversteget med 69.217 kg.

5.

lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække § 29, jf. § 5 (daværende lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juli 2006 med senere ændringer) ved i planperioden 2009/2010, der løb fra 1. august 2009 til 31. juli 2010, eventuelt forlænget til 30. september 2010, i forbindelse med driften af landbrug registreret i CVR under nummer ... beliggende X-vej, Randers NØ, at have gennemført gødskning med 199.503 kg kvælstof, hvorved den beregnede kvote på 184.776 kg kvælstof blev oversteget med 14.727 kg.

Anklagemyndigheden har under hovedforhandlingen i relation til forhold 3 påstået domfældelse for overtrædelse af Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler artikel 28, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 1232 af 5. november 2015 om bekæmpelsesmidler § 63, stk. 1, nr. 24, jf. stk. 2 (dagældende lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 om kemiske stoffer og produkter § 59, stk. 1, nr. 2, jf. § 33, stk. 1, med senere ændring i lov nr. 256 af 12. april 2000 om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter) ved i tiden efter købet at have anvendt 1.560 liter af det ikke godkendte plantebeskyttelsesmiddel Arelon Top indeholdende aktivstoffet isoproturan i virksomheden under CVR-nr. ..., hviket middel ifølge faktura nr. 0597 af 30. september 2006 var købt af ØØ (køb 1-2006), alt hvorved der opstod fare for skade på miljøet.

Anklagemyndigheden har i øvrigt påstået frifindelse i forhold 3.

Anklagemyndigheden har påstået bøden fastsat til 3.950.000 kr.

Tiltalte har nægtet sig skyldig. Han har delvist støttet sin påstand på regelgrundlagets ugyldighed.

Sagens oplysninger

Anklageskrift er modtaget den 31. marts 2015.

Tiltalte T har forklaret, at han drev landbrugsvirksomheden fra april 1983 og til den 5. december 2011, hvor han blev erklæret konkurs. Det skete på egen begæring. Han modtog ikke nogle breve efter det tidspunkt. Han har senere fået gældssanering. Han havde planteavl og maskinstation. Derudover havde han husdyr i en kortvarig periode. Han stod for 3.000 - 4000 ha jord. I perioden fra 2006 til 2010 købte han sine varer hos mange udbydere, herunder Y ved C. Det var gødning, korn og kemiske varer. Han købte ikke noget af Ø. Det var primært ham, der tog sig af indkøb, men der var også nogle gange ansatte indover købene.

Han har forklaret, at han ikke har købt den omhandlede gødning. Han har købt gødning fra C, men også hos andre f.eks. DLG. Gødningen kunne godt komme direkte fra Tyskland både når han købte hos C og hos DLG. Det er længe siden, og han har svært ved at huske sine indkøb. Han har ikke nogen bilag at støtte sig til. De blev taget i forbindelse med konkursen. Han fik både løs gødning og gødning i bigbags. Det var enten hans navn eller ... Maskinstation, der

blev brugt ved indkøb. Varerne blev som udgangspunkt leveret på landbrugsvirksomheden X-vej, Randers, men nogle gange også på steder, hvor han udførte sit arbejde i maskinstationen. Han handlede også selv med gødning i de år. Det kunne både være gødning, han selv havde købt, eller gødning som kunderne havde købt, og som han så købte og videresolgte. Der blev altid udstedt fakturaer, og han havde tilladelse til at handle med gødning. Det var forskelligt, hvem der tog imod gødningen, når den ankom til landbrugsvirksomheden. Man skulle normalt ikke kvittere overfor vognmanden for modtagelsen.

Han har videre forklaret, at afgrøderne ikke har godt af de mængder kvælstof, der er omfattet af tiltalen. Hvis han brugte de mængder, ville det skade afgrøden, så der ikke blev det samme udbytte. Overgødskning medfører, at afgrøden lægger sig ned, og at den enten producerer mindre eller slet ikke rejser sig igen. Han ville aldrig gødske med så store mængder. Gødningssæsonen er fra 1. marts til 1. maj, dog kan man ved visse typer afgrøder, f.eks. brødhvede godt gødske lidt i juni.

Han har forklaret om forhold 3, at han på et tidspunkt har brugt Arelon Top. Det tager ukrudt mest på hvede, men også på rug og byg. Han har nok købt det hos enten DLG eller C. Han kan ikke huske, om han brugte Arelon Top i 2006. Et køb på 1.600 liter i september 2006 siger ham ikke noget. En sådan mængde svarer vel til 10-20 procent af den mængde, han brugte til at sprøjte på både egne og andres marker. Der går ca. 1,5 liter Arelon Top pr. ha.

Han har forklaret om forhold 4, at han ejede Z A/S. Der var både lastbilsdrift og landbrugsvirksomhed i selskabet. Det stod i begyndelsen i hans navn, men blev på et tidspunkt overdraget til hans kone. Han kan ikke huske hvornår. Forholdet siger ham ikke noget. Han kan ikke umiddelbart huske, at han skulle have været hørt noget fra Plantedirektoratet. Det var planteavlskonsulenten Henrik Rasmussen, der stod for indberetning af gødningsregnskaber. Der må være sket en fejl i indberetningen om et salg til Z. Han ved ikke, hvordan der også er opstået et spørgsmål om slam, men det blev åbenbart heller ikke indberettet fra kommunen.

Han har videre forklaret, at C handlede med foderkorn. Når han selv købte foderkorn, var det fordi, han købte og solgte meget korn også til de, han passede jord for. Han handlede meget med korn. Han tørrede og opbevarede også korn for kunder. Det var priserne, der bestemte, hvor han købte korn. Han købte også korn hjem til lager, når det var billigt. Han købte også kvælstofindeholdig gødning af C, og det blev der udstedt fakturaer på. Han kan ikke sige præcist hvornår. Han brugte ikke gødning efter 1. juni. Planterne er stoppet med at gro på det tidspunkt af året og optager derfor ikke mere kvælstof. Han har aldrig haft græs til kvægbrug. Hvis han havde købt noget gødning, skulle det have ligget på lager. Han har aldrig fået gødning på paller. Bigbags leveres ikke på paller.

G har forklaret, at han er ansat i NaturErhvervstyrelsen, hvor han er fagligt ansvarlig for arbejdet med kontrol af jordbrugets gødningsregnskaber. Han er uddannet agronom. Jordbrugere skal indberette handel med gødning. Der sker også indberetning fra de danske virksomheder, der sælger gødning til jordbrugere. Jordbrugere kan også importere gødning til eget forbrug. Det skal jordbrugeren også indberette. NaturErhvervstyrelsen får ikke indberetning fra det udenlandske selskab. Denne og mange andre tilsvarende sager startede ved, at Skat lavde ransagninger hos Ø og Y. På den måde fik NaturErhvervstyrelsen en lang række bilag, der viste, at der var handlet kvælstofindeholdig gødning, der ikke var indberettet, men derimod handlet uden om systemet med registrering af kvælstof. De mængder gødning, der er omfattet af sagen, blev således ikke indberettet.

Han har i tilknytning til en gennemgang af sagens bilag forklaret om forhold 1, at det er NaturErhvervstyrelsens opfattelse, at bilagene viser, at der blev gennemført otte leverancer af kvælstofindeholdig gødning fra Ø ved E til tiltalte. Det foregik på den måde, at ATR Landhandel i Tyskland solgte kvælstofindeholdig gødning til Ø, der var en virksomhed i Tyskland, der var ejet af E. De to første leverancer vedrørte gødning i februar 2007. Gødningen blev herefter solgt videre til Es danske virksomhed ØØ, og der blev udstedt en faktura med angivelse af bl.a. varen i form af gødning, dato, pris og fakturanummer. Der blev imidlertid også udstedt en anden faktura til samme virksomhed og med samme dato, fakturanummer og pris, men med angivelse af at der primært var tale om ikke kvælstofindeholdige varer, herunder korn. Det fremgår af fakturaer fra speditørfirmaet R. Schwarz i Tyskland, at den samme mængde gødning blev leveret til tiltalte. Mængden fremgår også af det fragtbrev, chaufføren havde med ved leveringen. Gødningsmængderne fremgår endvidere af en faktura fra ØØ til Y, som udstedte en faktura på foderkorn til tiltalte. Det er et mønster i denne og tilsvarende sager, at fakturaen angiver foderkorn. Tiltalte foretog herefter to indbetalinger til Y på 119.337,20 kr. Han kan ikke forklare forskellene i beløbene på fakturaerne og indbetalingerne. Det er korrekt, at der i mange andre sager ikke er de store forskelle i disse beløb i sammenligning med dette forhold. Han har ikke undersøgt, om Y har solgt foderkorn til tiltalte. Det samme mønster gør sig gældende for tre leverancer i april 2007. Det støttes yderligere af et håndskrevet bilag, der angiver, at gødningen skulle leveres til tiltalte. Han har undersøgt, at der i det midtjyske område ikke dengang i gødningsregisteret var registreret andre jordbrugere med navnet T. Det samme mønster gør sig også gældende for en leverance i september 2006. KAS er kvælstofindeholdig gødning, mens Pk gødning er ikke kvælstofindeholdig gødning. I transportbilaget fra Cargo 2000 er også anført de 1.600 liter sprøjtemiddel, der er omfattet af tiltalens forhold 3. Han mener, at cll er en transportangivelse for paller, så der er leveret 25 paller, hvoraf 23 er KAS. 27/4 er ikke en datering, men en angivelse af at der er et kvælstofindhold på 27 %. Hver sæk gødning vejede ca. 1.000 kg. Han kan ikke forklare, hvorfor regningen til tiltalte er mindre end det beløb, der faktureres fra ØØ til Y. Det samme mønster gør sig yderligere gældende for to leverancer i november 2006. Han ved ikke, hvad ass makro dækker over, men det er ikke det samme som ssa. Både ass og ssa er kvælstofindeholdige gødningsstoffer. Kvælstofindholdet i ass er 26 %, mens det er 21% i ssa. Han mener, at bilaget kaldet november 2006 er udtryk for ØØs interne bogholderi. Der er ved tiltalerejsningen taget højde for, at planteavlskonsulenten i juli 2009 gjorde opmærksom på, at der var sket en fejl ved indberetningen af gødning for gødningsåret 2006/07.

Han har i tilknytning til en gennemgang af sagens bilag forklaret om forhold 2, at det er NaturErhvervstyrelsens opfattelse, at bilagene viser, at der på samme måde blev gennemført 14 leverancer af kvælstofindeholdig gødning fra Ø ved E til tiltalte. De første fire leverancer vedrørte gødning i oktober 2007. Det håndskrevne notat specificerer leverancerne fra ATR Landhandel. De næste to leverancer vedrører gødning i november 2007. Han har lagt til grund, at det er tiltalte, der er modtager af den samlede mængde, selvom der står Horsens - ... på transportbilaget fra PM Transport. Der er en håndskrevet tilføjelse på fakturaen om, at det er til tiltalte. De næste tre leverancer vedrører gødning i april 2008. Det håndskrevne bilag var en del af de bilag, der blev modtaget fra Skat. Bilaget nævner tre leverancer til Det er angivelsen af Randers og ..., der har givet anledning til tiltalen. Der er ikke overensstemmelse mellem fakturaen fra Ø til Y og fakturaen til tiltalte. Forskellen i beløbene på fakturaerne skyldes efter hans opfattelse, at tiltalte kun har aftaget det halve af den samlede leverance. Det er også det, der fremgår af det håndskrevne beløb. De næste fem leverancer vedrører gødning i juli 2008. Om man bruger kvælstofindeholdig gødning i juli afhænger af de afgrøder, man

har. Hvis man gødsker på det tidspunkt, er det typisk til græsafgrøder - altså til dyrefoder eller til brødhvede. Hvis man ikke har kvæg, gødsker man typisk i foråret. Når de ser på et gødningsregnskab, er det for hver planperiode for sig. Gødning, der ikke er redegjort for som enten indberettet eller videresolgt, anses som forbrugt, uanset hvornår det er købt i gødningsåret, og uanset om det ville være hensigtsmæssigt at bruge det på købstidspunktet. Hvis man dyrker brødhvede, får man lov til at bruge 20 % oveni den normale kvote. Det vil nok ikke være hensigtsmæssigt med en overgødskning på 2/3, men det er ikke en vurdering, de foretager ved vurderingen af et gødningsregnskab.

Han har forklaret om forhold 4, at der ikke er tale om gødning, der på den samme måde som i forhold 1 og 2 er holdt uden for gødningsregnskabet som såkaldt sort gødning. I forbindelse med NaturErhvervstyrelsens kontrol af et andet selskab, Z A/S, blev det opdaget, at gødning, der var indberettet som solgt fra tiltaltes virksomhed til Z, ikke var blevet leveret til Z. Det var en mængde på 145.652 kg gødning med et indhold på ca. 67.000 kg kvælstof. Det blev også konstateret, at der var en leverance af spildevandsslam med et indhold på 5.643 kg kvælstof, der ikke var blevet indberettet i gødningsregnskabet. Vesthimmerlands Kommune, der havde leveret spildevandsslammet til tiltalte, indberettede det heller ikke. Spildevandsslams tæller med 45 % i gødningsregnskabet. Tiltalte blev hørt om forholdet den 15. november 2011, men svarede ikke på høringsbrevet.

Han har forklaret om forhold 5, at NaturErhvervstyrelsen fik oplysninger om, at der var ni jordbrugere, der havde solgt mere kvælstof til tiltalte end den mængde, der var anført i tiltaltes gødningsregnskab. Derudover var der 9.421 kg gødning, der var trukket ud et sted i gødningsregnskabet, uden at det blev modsvaret af, at gødningen blev medtaget et andet sted i gødningsregnskabet. Endelig var der en difference på 1.188 kg kvælstof i forhold til købt og indberettet gødning. Tiltalte svarede ikke på høringsbrevet. Der er tale om forhold, der ikke ville have givet anledning til at indlede en straffesag, hvis det havde været de eneste konstaterede forhold.

Bo Bjerre Nielsen har forklaret om forhold 3, at han er akademisk medarbejder i NaturErhvervstyrelsen. Han arbejder med kontrol af brugen af plantebeskyttelsesmidler. Han er uddannet agronom. NaturErhvervstyrelsen fik en række bilag, der var beslaglagt fra E. De kunne se, at der var importeret pesticider fra Tyskland. Regningen fra ATR Landhandel til Ø viste bl.a., at der den 29. september 2006 blev købt 1.560 liter Arelon Top til 3,80 euro pr. liter. Ipu er det aktive stof i Arelon Top. Der blev den 30. september 2006 udstedt en faktura fra Ø til ØØ for en række plantebeskyttelsesmidler, herunder Arelon Top. Der blev samme dato udstedt en identisk faktura bortset fra, at det fremgik, at leverancen vedrørte korn. Det fremgår imidlertid af en transportfaktura fra Cargo 2000, at der leveres bl.a. to gange 800 liter Ipu til tiltalte. Der ser ud som om, at det kunne være leveret i 10 liters dunke, men det kan han ikke sige med sikkerhed. Fakturaen fra ØØ til Y, der angiver at dreje sig om salg af foderkorn, er medtaget i sagens bilag, da der netop sker omfakturering til korn med samme datering. Det er hans opfattelse, at prisforskellene på fakturaerne skyldes, at fakturaen til Y indeholdt flere forskellige plantebeskyttelsesmidler. Den vurdering er foretaget på baggrund af både denne sags bilag og de forklaringer, der er afgivet af E. Han ved ikke, om Y handlede med korn. Der har tidligere været et middel med tilsvarende navn Arelon i Danmark, men det blev delvist forbudt i 1996, hvorefter man ikke måtte bruge det i foråret, og helt forbudt i 1999. Det skyldtes, at det blev konstateret, at det kunne være kræftfremkaldende, og at man fandt rester af det i grundvandet. Det er generelt forbudt at anvende plantebeskyttelsesmidler fra udlandet i Danmark, medmindre de er godkendt til brug i Danmark.

E har forklaret, at han ejede Ø i Tyskland og ØØ i Danmark. Han etablerede en ordning, hvorefter han i Tyskland købte kvælstofindeholdig gødning til sin tyske virksomhed. Han købte typisk hos ATR Landhandel. Han solgte herefter gødningen videre til sin danske virksomhed og omfakturerede det herved til korn eller andre ikke kvælstofindeholdige varer. På den måde var der tale om såkaldt sort gødning, der kunne holdes ude af gødningsregnskaberne. Han havde sin egen kundekreds af landmænd. Derudover havde C sine kunder, som han så også kunne sælge kvælstofindeholdig gødning til. Det foregik typisk sådan, at C kontaktede ham og oplyste navn og adresse på en landmand, der skulle have leveret gødningen. Det blev også oplyst, hvilken gødning der skulle være tale om. Han fik så en speditør til at hente gødningen og levere den til den pågældende landmand. Han kender tiltaltes navn fra ture i det område, hvor tiltalte boede. Han var i området, når han handlede med sine egne kunder. Han har ikke selv handlet med tiltalte, men han har sørget for leverancer af gødning til tiltalte i det omfang, der foreligger fakturaer for fragt af gødning til tiltalte.

Han har i tilknytning til en gennemgang af sagens bilag forklaret om forhold 1, at de er udtryk for sådanne omfaktureringer af kvælstofindeholdig gødning til ikke kvælstofindeholdige varer. Det er ham, der har bestilt transporterne af gødningen. Det er tiltalte, der har modtaget gødningen, når modtageren står anført som "T Randers" på fakturaen fra fragtfirmaet. Det er hans håndskrift, der er på fragtfakturaen dateret den 7. marts 2007. Fakturaen til Y dateret den 25. februar 2007 er et internt bilag, han lavede for at sikre sig, at han fik sine penge. Bilaget er udtryk for det, der reelt blev handlet. Han fakturerede typisk C for flere leverancer ad gangen. Han fakturerede nok typisk et par gange om måneden. Han kan ikke konkret huske, hvordan han fakturerede C. Der er udarbejdet et bilag for faktureringen, men det er tilsyneladende ikke på sagen. Når det på fragtfakturaen dateret den 25. april 2007 er anført, at det er "T - ... v. Hobro" og "T Fårup", der er modtageren, er der tale om tiltalte. Han solgte ikke foderhvede til Y bortset fra et eller to læs i løbet af de år, hvor han havde noget at gøre med C. Det er ikke foderhvede, men kvælstofindeholdig gødning der er tale om. Fakturaen til Y dateret den 30. april 2007 er et internt bilag, han lavede for at sikre sig, at han fik sine penge. Når der på fragtfakturaen fra Cargo 2000 den 29. september 2006 er anført 25 colli, betyder det, at der blev afleveret 25 colli, der typisk hver vejede omkring 1.000 kg. Der blev leveret 23 colli kvælstofindeholdig gødning, mens resten var Ipu. Gødningen kom i sække på paller, og landmanden skulle så selv have en palleløfter til at få dem læsset af. Han kan ikke sige, hvordan beløbet på fakturaen er fremkommet. T er tiltalte. Det er ham, der har lavet det maskinskrevne notat, der er dateret november 2006. Han lavede det for at finde ud af, om der var noget på bundlinjen til ham. Han kan ikke sige, om det er leverancer til tiltalte, der er omtalt i notatet. Der er ikke tale om foderkorn, men om omfakturering af gødning. Fakturaerne passer meget godt med det maskinskrevne notat. De få tusinde kroners forskelle er udtryk for mindre reguleringer, han lavede for at få beløbene til at gå op. Han ved ikke, om C solgte kvælstofindeholdig gødning, men han mener ikke, at C havde tilladelse til at sælge det.

Han har i tilknytning til en gennemgang af sagens bilag forklaret om forhold 2, at de også er udtryk for sådanne omfaktureringer af kvælstofindeholdig gødning til ikke kvælstofindeholdige varer. Den håndskrevne tilføjelse på fakturaen den 30. november 2007 er en omregning fra euro til det beløb i kroner, de danske kunder skulle faktureres. Det er ham, der har lavet det håndskrevne bilag, der er dateret november 2007. Det er udtryk for gødningsomsætningen. Han brugte det også til at tjekke fakturaerne fra leverandøren af gødning. Han kan ikke sige, om angivelsen "Randers DK" som modtager på fakturaen for transporten er udtryk for, at det er tiltalte, der modtog varerne. Men når T står som modtager

på de to fragtbilag, er det tiltalte, der modtog gødningen. Han kan i relation til angivelsen på PM Transports fragtfaktura af "Horsens - ..." huske, at der var noget gødning, der blev sækket op på Horsens Havn enten ved skib eller lastbil. Det er ikke udtryk for, at noget at leverancen skulle leveres i Horsens, mens noget skulle leveres i Det kan både have været danske og tyske varer. Han brugte PM Transport som speditør de gange, hvor han på den måde havde varer i Horsens. Der er ikke tale om salg af foderhvede til C. Han har lavet den håndskrevne tilføjelse, der er udtryk for, hvad der blevet leveret til tiltalte. Udgifterne til spedition på fakturaen dateret den 30. april 2008 er medtaget for at få beløbet ved omfaktureringen til at stemme med den rigtige faktura. Når fakturaen til Y angiver Kali 49, kan der reelt godt have været tale om, at en del af varerne var Kali 49, men det har ikke været alle varerne. Det er ham, der har lavet det håndskrevne bilag med bl.a. tre leverancer til Det er en specifikation over de kunder, der fik leveret varer. Det kunne godt være gødningsleverancer, selvom det ikke fremgår tydeligt. Det er det mest sandsynlige. Når der står "...", er det udtryk for, at der er handlet med tiltalte. Han har bestilt transporten. Han kan ikke sige, hvem der modtog varen, når modtageren er angivet som "Randers". Det er ham, der har sendt telefaksen om fem læs kvælstofindeholdig gødning på 125.000 kg. Det var til tiltalte. Han kan ikke huske, hvordan forbindelsen var mellem Cargo Team og Nielsen & Sørensen. Han kan ikke sige, om det er de samme varer, der er tale om på henholdsvis telefaksen og fragtbrevet. De steder, hvor der ikke er tale om de helt samme mængder, tror han ikke, at der er tale om de samme varer.

Rettenns begrundelse og afgørelse

Ad forhold 1 og 2

Det bemærkes indledningsvis, at det efter forklaringen fra E og sagens bilag og oplysninger om den afsluttede straffesag mod ham lægges til grund, at E stod for en ordning med import og salg af kvælstofindeholdig gødning på en måde, så gødningen ikke fremstod som sådan, og at der herved til et stort antal jordbrugere skete salg af gødning, der ikke blev registreret i gødningsregnskaberne, og som således kunne bruges udenom gødningskvoterne.

Det bemærkes videre, at det efter forklaringerne fra tiltalte og G og sagens bilag lægges til grund, at de mængder kvælstof, der er omfattet af tiltalen, ikke fremgik af tiltaltes gødningsregnskaber.

Det bemærkes indledningsvis i relation til bevisbedømmelsen, at der ikke i form af udskrift fra virksomhedsregister eller andet er fremlagt dokumentation for, at der i de pågældende år ikke var andre landmænd end tiltalte, der hed T i eller i nærheden af Randers, men G har forklaret, at han har undersøgt, at det ikke er tilfældet. Der foreligger ikke tilsvarende oplysninger i forhold til betegnelsen "T" som modtager. På den baggrund og sammenholdt med Es forklaring og sammenhængen mellem fakturaer og betalinger finder retten det bevist, at tiltalte modtog gødningen ikke alene i de situationer, hvor hans fuldstændige adresse er anført som leveringssted, men også i de situationer, hvor T er angivet som modtager, og E har forklaret, at det var tiltalte, der modtog gødningen.

Sagens forhold 1 drejer sig om otte gødningsleverancer i september 2006, november 2006, februar 2007 og april 2007.

Retten bemærker herefter, at tiltalte er skyldig i overtrædelse af bestemmelserne i det omfang, anklagemyndigheden kan føre bevis for, at tiltalte modtog de omhandlede gødningsleverancer. Tiltalte, der har afvist at have modtaget gødningen, har således heller

ikke afgivet nogen forklaring om, at gødningen skulle være videresolgt i stedet for at være blevet brugt i gødningsåret.

Retten finder det på den anførte baggrund ikke bevist, at tiltalte modtog leverancerne i november 2006 og februar 2007.

Det fremgår af et fragtbrev fra Cargo 2000 udstedt til Ø, at der den 29. september 2006 blev leveret 25 colli primært kvælstofindeholdig gødning til T, Randers. E har forklaret, at 23 colli var gødning, mens de resterende to kolli var de 2 x 800 liter IPU, der er anført på fakturaen. Han har videre forklaret, at modtageren var tiltalte. Retten finder det på den anførte baggrund og sammenholdt med omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ bevist, at tiltalte modtog denne gødningsleverance, og at der i hvert fald var tale om 23.180 kg gødning, som er den mindste af de fire mængder gødning, Ø købte af ATR Landhandel denne dag.

Det fremgår af et fragtbrev fra Cargo 2000 udstedt til ØØ, at der den 25. april 2007 blev leveret 26.180 kg kvælstofindeholdig gødning. Modtageren er anført på to forskellige måder som henholdsvis T ... ved Hobro og T Fårup. E har forklaret, at modtageren var tiltalte. Retten finder det på den anførte baggrund og sammenholdt med omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ bevist, at tiltalte modtog denne gødningsleverance, mens det ikke findes bevist, at han modtog yderligere to leverancer samme måned.

Retten finder det således i forhold 1 bevist, at han modtog i alt 49.360 kg kvælstofindeholdig gødning, mens det ikke findes bevist, at han modtog yderligere 185.520 kg kvælstofindeholdig gødning.

Sagens forhold 2 drejer sig om 14 gødningsleverancer i oktober 2007, november 2007, april 2008 og juli 2008.

Det fremgår af et fragtbrev fra Cargo Team Transport, at der den 17. oktober 2007 blev leveret 28.640 kg kvælstofindeholdig gødning til tiltalte, hvis navn og adresse var anført som modtager. Det fremgår videre, at afsenderen var Ø. Retten finder det på den baggrund - sammenholdt med fakturaen fra ATR Landhandel til Ø, hvori er anført en handel med en tilsvarende mængde gødning den 17. oktober 2007, og omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ - bevist, at tiltalte modtog denne mængde gødning.

Det fremgår af et fragtbrev med Spedition R. Schwarz som afsender, at der den 17. oktober 2007 efter instruktion fra Ø blev leveret et læs kvælstofindeholdig gødning til tiltalte, hvis navn og adresse var anført som modtager. Det fremgår videre, at der den 16. oktober 2007 blev leveret kvælstofindeholdig gødning på 25,32 ton, og at der den 17. oktober 2007 efter aftale med Ø blev leveret henholdsvis 26,90 og 26,28 ton kvælstofindeholdig gødning til Randers, og at disse tre leverancer svarer til de mængder gødning, der fremgår af fakturaen fra ATR Landhandel til Ø. Retten finder det på den baggrund sammenholdt med omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ bevist, at tiltalte modtog den ene af disse mængder gødning og således i hvert fald 25.320 kg gødning, mens det ikke findes bevist, at han modtog de to andre leverancer.

Det fremgår af et fragtbrev fra PM Transport til ØØ, at der den 22. november 2007 blev leveret 51,120 ton gødning til Det fremgår videre af en håndskrevet notat fra E og hans forklaring i retten, at denne mængde dækker over 26.520 kg og 24.600 kg til T, der er tiltalte. Retten finder det på den baggrund - sammenholdt med fakturaen fra ATR Landhandel til Ø,

hvori er anført en handel med en tilsvarende mængde gødning den 22. november 2007, og omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ - bevist, at tiltalte modtog denne mængde gødning.

Det fremgår af to regninger fra spedition R. Schwarz den 8. og 9. april 2008, at der den 3. april 2008 blev leveret henholdsvis 25,22 ton, 24,96 ton og 25,40 ton kvælstofindeholdig gødning til Randers. Det fremgår videre af et håndskrevet notat, at disse mængder er til "...". E har forklaret, at han har lavet notatet, og at det var tiltalte, der modtog leverancerne. Retten finder det på den baggrund - sammenholdt med fakturaen fra ATR Landhandel til Ø, hvori er anført en handel med gødning den samme dag, og omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ - bevist, at tiltalte modtog disse mængder gødning.

Det fremgår af en telefax den 30. juni 2008 fra ØØ til Cargo Team, at der med losning den 1. juli skulle leveres 5 læs kvælstofindeholdig gødning på i alt ca. 125.000 kg til tiltalte. Det fremgår tilsvarende af et udateret fragtbrev og fire fragtbrev fra henholdsvis den 1. og 2. juli 2008, at der leveres 25.100 kg, 24.220 kg, 24.320 kg, 24.100 kg og 24.560 kg kvælstofindeholdig gødning til tiltaltes adresse. Retten finder det på den baggrund - sammenholdt med fakturaen fra ATR Landhandel til Ø, hvori er anført en handel med en tilsvarende mængde gødning den 1. og 2. juli 2008, og omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ - bevist, at tiltalte modtog denne mængde gødning.

Retten finder det således i forhold 2 bevist, at tiltalte modtog 302.960 kg kvælstofindeholdig gødning, mens det ikke findes bevist, at han modtog yderligere 53.200 kg kvælstofindeholdig gødning.

Det bemærkes særligt om leverancerne den 1. og 2. juli 2008, at tiltalte, der har afvist at have modtaget gødningen, således heller ikke har afgivet nogen forklaring om, at gødningen skulle være videresolgt i stedet for at være blevet brugt i gødningsåret. Retten finder ikke, at tiltalte ved blot at påberåbe sig, at det er uhensigtsmæssigt at gødske i juli, skulle kunne undgå at ifalde et strafansvar i forholdet.

Retten finder det under sådanne omstændigheder således uden betydning for spørgsmålet om overtrædelse af bestemmelserne i gødningsanvendelsesloven, på hvilket tidspunkt af året købet blev foretaget.

Der vereserer ved Vestre Landsret en civil retssag, som Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug som mandatar for en række enkeltpersoner har anlagt mod dels Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri dels NaturErhvervstyrelsen. Der er i den sag nedlagt påstand om, at de gødningsnormer, som ministeriet har udstedt i medfør af gødningsanvendelsesloven, er helt eller delvist ulovlige. Vestre Landsret har den 26. juni 2015 afsagt kendelse om ikke at tillægge søgsmålet opsættende virkning.

Tiltalte har under denne straffesag støttet sin påstand om frifindelse bl.a. på, at handlinger foretaget i 2008 og 2009 ikke kan straffes, da det danske regelsæt, der har dannet grundlag for tiltalen for disse år, er ugyldig som følge af manglende miljøvurdering efter SMV-direktivet.

Retten bemærker herom indledningsvis, at Vestre Landsret i en tilsvarende straffesag den 13. februar 2015 har afsagt kendelse om ikke at udsætte sagen på en præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen. Vestre Landsret anførte herved, at der ikke er en sådan rimelig tvivl om fortolkningen af EU-retten, at der er grundlag for til brug for afgørelsen i straffesagen at forelægge præjudicielle spørgsmål for EU-Domstolen.

Retten finder ikke, at EU-Domstolens dom af 10. september 2015 (Sag C-473/14), som tiltalte har påberåbt sig som grundlaget for ugyldighed, giver retten - som byret - grundlag for hverken at beslutte præjudiciel forelæggelse for EU-Domstolen eller at erklære reglerne for ugyldige i forhold til tiltalte.

På den baggrund er tiltalte skyldig i det bekrævede omfang, mens han i øvrigt frifindes.

Ad forhold 3:

Det fremgår af et fragtbrev fra Cargo 2000 udstedt til Ø, at der den 29. september 2006 blev leveret 25 colli primært kvælstofindeholdig gødning til T, Randers. E har forklaret, at 23 colli var gødning, mens de resterende to colli var den 2 x 800 liter IPU, der er anført på fakturaen. Han har videre forklaret, at modtageren var tiltalte. Retten finder det på den anførte baggrund - sammenholdt med fakturaen fra ATR Landhandel til Ø, hvori er anført en handel med en tilsvarende mængde Arelon Top - IPU og omfaktureringsbilagene mellem Ø og ØØ - bevist, at tiltalte modtog denne leverance. Tiltalte, der har afvist at have modtaget plantebeskyttelsesmidlet, har ikke afgivet nogen forklaring om, at gødningen skulle være videresolgt i stedet for at være blevet brugt i gødningsåret.

Tiltalte er derfor skyldig.

Ad forhold 4:

Bevisførelsen i dette forhold består i en mail af 25. september 2011 fra tiltaltes ægtefælle F, hvori hun som tegningsberettiget i Z A/S oplyser, at 145.650 kg urea 46 i henhold til en faktura aldrig er modtaget.

Retten finder ikke, at dette i sig selv giver grundlag for at finde tiltalte skyldig i at have gennemført en overgødsning svarende til kvælstofindeholdet i denne mængde urea 46.

Bevisførelsen består i øvrigt i en deklaration om Vesthimmerlands Kommunes levering af slam i september 2008 med et kvælstofindhold på 5.643 kg. Deklarationen er underskrevet af tiltalte, og retten lægger til grund, at det er modtaget.

Tiltalte er derfor skyldig i dette omfang.

Ad forhold 5:

Retten lægger til grund, at den overskridelse af gødningskvoten, der er omfattet af denne del af tiltalen, er baseret på tiltaltes gødningsregnskab og indberetninger til NaturErhvervstyrelsen om salg af gødning til tiltalte.

Tiltalte har ikke kunnet give nogen forklaring om forholdet og det er herefter bevist, at han i hvert fald har handlet uagtsomt i relation til den angivne overskridelse af kvoten.

Retten finder derfor tiltalte skyldig.

Det fremgår af gødningsanvendelseslovens § 29, at overtrædelse af bestemmelsen i lovens § 5 straffes med en skærpet bøde med udgangspunkt i overtrædelsens omfang mål i kg kvælstof og i kg kvælstof pr. ha.

Retten finder ikke, at sagens omstændigheder giver grundlag for at nedsætte bøden med henvisning til den tid, der er gået, siden forholdene blev begået.

Tiltalte er i forhold 1 frifundet i relation til 105.000 kg KAS med et kvælstofindhold på 27 % og 55.820 kg SSA med et kvælstofindhold på 21 %. Overgødsningen er således ca. 40.000 kg mindre end påstået.

Tiltalte er i forhold 2 frifundet i relation til 53.200 kg KAS med et kvælstofindhold på 27 %. Overgødsningen er således ca. 15.000 kg mindre end påstået.

Straffen fastsættes herefter til en samlet bøde på 1.500.000 kr., jf. lovbekendtgørelse nr. 500 af 12. maj 2013 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække § 29, jf. § 5 (daværende lovbekendtgørelse nr. 757 af 29. juli 2006 med senere ændringer) og Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EF) nr. 1107/2009 af 21. oktober 2009 om markedsføring af plantebeskyttelsesmidler artikel 28, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 1232 af 5. november 2015 om bekæmpelsesmidler § 63, stk. 1, nr. 24, jf. stk. 2 (dagældende lovbekendtgørelse nr. 21 af 16. januar 1996 om kemiske stoffer og produkter § 59, stk. 1, nr. 2, jf. § 33, stk. 1, med senere ændring i lov nr. 256 af 12. april 2000 om ændring af lov om kemiske stoffer og produkter).

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Tiltalte er blevet frifundet i en del af sagen, uden at dette dog kan tillægges nogen særlig betydning i relation til sagens omfang, der primært skyldes de retlige forhold omkring forhold 1 og 2 og sagens dokumenter i relation til spørgsmålet om bevis i disse forhold.

Retten finder derfor ikke grundlag for at fravige udgangspunktet om, at tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

Tiltalte T skal betale en bøde på 1.500.000 kr.

Forvandlingsstraffen er fængsel i 60 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger.

Martin Møller-Heuer